Nagħti l-kunsens tiegħi.

(L.S.)

GEORGE ABELA President

7 ta' Diċembru, 2012

ATT Nru. XXIV tal-2012

ATT biex jemenda l-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Civili u l-Kodici Civili u sabiex jipprovdi għal Tutela

IL-PRESIDENT bil-parir u l-kunsens tal-Kamra tad-Deputati, imlaqqgha f'dan il-Parlament, u bl-awtorità tal-istess, hareġ b'liġi dan li ġej:-

- It-titolu fil-qosor ta' dan l-Att huwa l-Att tal-2012 li Titolu fil-qosor. jemenda l-Kodići ta' Organizzazzjoni u Proćedura Čivili u l-Kodići Civili, u dan l-Att ghandu jinqara u jinftiehem haga wahda mal- Kap. 16. Kodići Čivili, hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejjaħ "il-Kodići".
- L-intestatura "FUO L-ETÀ MAĠĠURI, INTERDIZZJONI U L-INABILITAZZJONI" tat-Titolu VI tal-Ewwel Ktieb tal-Kodici ghandha tigi sostitwita bl-intestatura "FUQ L-ETA Ewwel Ktieb IL-KUSTODJA, L-INTERDIZZJONI IJ I.-MAĠĠURI, INABILITAZZJONI".

Minnufih wara l-artikolu 188 tal-Kodići u minnufih Emenda talqabel s-Subtitolu II ghandhom jiżdiedu dan is-Subtitolu ġdid u l- Kodići. artikoli ġodda li ġejjin:

"Subtitolu IA

FUQ IL-KUSTODJA

Persuni soģģetti għall-kustodja.

- 188A. (1) Minkejja d-dispożizzjonijiet tas-Subtitolu II fuq l-Interdizzjoni u l-Inabilitazzjoni, persuna tal-età b'diżordni mentali jew b'kundizzjoni ohra, li tagħmilha inkapaċi li tieħu ħsieb ħwejjiġha tista' tkun soġġetta għal kustodja.
- (2) L-istess ghandu japplika fir-rigward ta' minuri msemmi fl-artikolu 156.
- (3) It-talba ghall-hatra ta' kustodju jew kustodji konģunti tista' ssir minn kull persuna li volontarjament tixtieq li tkun soģģetta ghal kustodja jew minn kull persuna msemmija fl-artikolu 189(3) ta' dan il-Kodiċi jew fl-artikolu 521 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili.

Kap. 12.

- (4) Jekk, waqt xi proceduri Civili, il-Qorti jidhrilha li parti tista' tehtieg li tkun soggetta ghal kustodja, il-Qorti ghandha tirreferi l-kwistjoni lill-Bord dwar il-Kustodja, stabbilit skont it-Titolu IIIA tat-Taqsima II tat-Tieni Ktieb tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili biex tigi deciża minn dak il-Bord.
- (5) Għall-finijiet ta' dan is-Subtitolu u sakemm il-kuntest ma jkunx jeħtieġ xort'oħra, il-kliem "diżordni mentali" u "kundizzjoni oħra" għandu jkollhom l-istess tifsira hekk kif mogħti lilhom fl-Kap. 16. artikolu 189(4) tal-Kodiċi Ċivili:

"diżabilità" għandu jkollha l-istess tifsira kif

moghtija lilha fl-Att dwar Opportunitajiet Indaqs ghal Persuni b'Diżabilità;

"diżordni mentali" ghandu jkollha l-istess tifsira Kap. 262. kif moghtija lilha fl-Att dwar is-Sahha Mentali:

Iżda kull referenza f'dawk it-tifsiriet għal "inkapaċità tal-moħħ" jew għal "Żvilupp imwaqqaf jew mhux komplet tal-moħħ" ma għandhomx jinftiehmu bħala referenza għal diżordni mentali għall-finijiet ta' dan is-Subtitolu.

Funzjonijiet ta' Kustodju.

188B. Kustodju għandu:

(a) jkun responsabbli biex iħares ilbenesseri personali u tal-proprjetà tal-persuna li tagħha jiġi maħtur bħala kustodju;

- (b) jaġixxi minflok il-persuna li tagħha jkun ġie maħtur bħala kustodju f'materji ta' natura personali jew ta' proprjetà matul dak il-perjodu li fih dik il-persuna hi kunsidrata bħala mhux kapaċi li teżegwixxi xi att wieħed jew aktar tal-ħajja ċivili kif speċifikat fl-Ordni dwar il-Kustodja;
- (ċ) jagħmel kull ħaġa oħra għal u f'isem il-persuna li tagħha jkun ġie maħtur bħala kustodju hekk kif ikun hekk ordnat jew awtorizzat jagħmel mill-Bord dwar il-Kustodja stabbilit taħt it-Titolu IIIA tat-Taqsima II tat-Tieni Ktieb tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili jew mill-Qorti ta' Ġurisdizzjoni Volontarja jew kif jista' jiġi preskritt b'regolamenti magħmulin taħt dan is-Subtitolu.

Obbligi fir-rigward

ta' atti

kustodja.

Kap. 12

- 188C. (1) Id-dispozizzjonijiet ta' dan is-Subtitolu għandhom jinftiehmu u jiġu interpretati u kull funzjoni, setgħa, awtorità, diskrezzjoni, dmir jew dritt mogħti b'dan is-Subtitolu jew b'xi regolamenti magħmulin taħtu għandhom jitwettqu b'dak il-mod li:
 - (a) il-volontà tal-persuna soġġetta għallkustodja tiġi rispettata u tingħata effett safejn ikun possibbli;
 - (b) jiġi promoss u ikkurat il-benesseri tal-persuna soġġetta għall-kustodja;
 - (ċ) il-mezzi li jintużaw għall-finijiet ta' kustodja għandhom ikunu proporzjonati mal-miri li huma intiżi li jinkisbu; u
 - (d) il-libertà tal-għażla u ta' azzjoni talpersuna soġġetta għall-kustodja għandha tkun ristretta biss fejn neċessarju u din ir-restrizzjoni għandha tkun proporzjonata mal-mira li trid tintlaħaq.
- (2) Fl-eżercizzju tal-obbligi tieghu l-kustodju ghandu jaġixxi fl-ahjar interessi tal-persuna soġġetta ghall-kustodja u ghandu:
 - (a) jiehu l-miżuri xierqa biex jipprovdi lappoġġ li l-persuna soġġetta ghal kustodja tista' tehtieġ fl-eżerċizzju taghha stess tal-kapaċità legali safejn dan ikun possibbli;
 - (b) jikkonsulta mal-persuna soġġetta għall-kustodja u jqis u jirrispetta d-drittijiet, volontà u preferenzi tal-persuna safejn dan ikun possibbli;

- (ċ) jinkoraġġixxi lill-persuna soġġetta għall-kustodja biex tipparteċipa safejn ikun possibbli fil-ħajja komunitarja;
- (d) jinkoraģģixxi u jgħin lill-persuna soġġetta għall-kustodja biex issir kapaċi li tieħu ħsieb lilha nnifisha u l-proprjetà tagħha u li tieħu deċiżjonijiet responsabbli fir-rigward ta' ħwejjeġ li għandhom x'jaqsmu mal-persuna u mal-proprjetà tagħha;
- (e) jipproteģi lill-persuna soģģetta għallkustodja minn traskuraģni, abbuż jew sfruttament; u
- (f) jipprovdi lill-persuna soggetta ghallkustodja, safejn possibbli, kull mezz ta' ghajnuna li jista' jkun mehtieg ghat-twettiq xieraq talobbligi previsti f'dan is-subartikolu.
- (3) Bla hsara ghal-limiti imposti fl-Ordni dwar il-Kustodja jew b'kull deċiżjoni ohra li l-Bord dwar il-Kustodja jista' jaghti minn żmien ghal żmien, kustodju jista', f'isem persuna soġġetta ghall-kustodja jiffirma u jaghmel kull haġa ohra li tkun mehtieġa biex jaghti effett ghal funzjonijiet u obbligi moghtija lill-kustodju.

Setgħa biex isiru regolamenti.

188D. Il-Ministru responsabbli għall-Ġustizzja, flimkien mal-Ministru responsabbli għall-Politika Soċjali u l-Ministru responsabbli għas-Saħħa jista' jagħmel regolamenti għall-implimentazzjoni aħjar taddispożizzjonijiet ta' dan is-Subtitolu.".

Sostituzzjoni tal-artikolu 191 tal-Kodići. 4. L-artikolu 191 tal-Kodići għandu jigi sostitwit b'dan li

"Interdizzjoni ta' minuri.

ġej:

- 191. (1) Minuri taħt it-tutela jista' jiġi mqiegħed taħt il-kustodja jew interdett jew inabilitat fl-aħħar sena li jkun għadu taħt l-età, u f'kull każ bħal dan il-Bord dwar il-Kustodja jew il-Qorti, skont il-każ, jistgħu jaħtru bħala kustodju jew kuratur sew lit-tutur sew xi persuna oħra.
- (2) Dan il-kustodju jew il-kuratur ma jistax jibda jamministra l-beni ħlief minn dakinhar li tispiċċa t-tutela.".

5. Minnufih wara it-Titolu III tat-Taqsima II tat-Tieni Ktieb tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili għandu jiżdied it-Titolu ġdid li ġej:

Emenda konsegw għall-Ko Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili għandu jiżdied it-Vorganizaje italia italia

Emenda konsegwenzjali għall-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili. Kap. 12.

"Titolu IIIA FUQ IL-KUSTODJA

Bord dwar il-Kustodia

- 519A. (1) Ghandu jkun hemm Bord dwar il-Kustodja (hawn iżjed 'il quddiem f'dan it-Titolu msejjah "il-Bord") li ghandu jiġi mahtur mill-President ta' Malta li jaġixxi fuq il-parir tal-Prim Ministru moghti wara li jkun ikkonsulta lill-Kumitat dwar l-Affarijiet Soċjali tal-Kamra tad-Deputati.
- (2) Il-Bord dwar il-Kustodja għandu jkun magħmul minn tliet membri kif ġej:
 - (a) Imhallef jew Magistrat jew persuna li kienet Imhallef jew Magistrat, li għandha tkun ukoll il-President tal-Bord;
 - (b) membru wiehed mahtur wara konsultazzjoni mal-Kummissjoni Nazzjonali Persuni b'Diżabilità wara li din tkun ikkonsultat mal-ghaqdiet li jahdmu fil-qasam tad-diżabilità:
 - (ċ) membru wieħed maħtur wara konsultazzjoni mal-awtorità rilevanti responsabbli biex tissalvagwardja d-drittijiet ta' persuni b'diżordni mentali wara li din tkun ikkonsultat mal-għaqdiet li jaħdmu fil-qasam tad-diżordni mentali:

Iżda persuni li jissodisfaw il-ħtiġiet tal-paragrafi (a), (b) jew (ċ) hawn qabel imsemmija jistgħu jiġu maħtura bħala membri sostituti sabiex iservu fil-Bord f'każijiet meta xi ħadd mill-persuni appuntati taħt il-paragrafu rispettiv ma jkunx jista' jisma' rikors partikolari.

(3) Il-President u l-membri l-oħra tal-Bord għandhom jibqgħu fil-kariga għal perjodu ta' tliet snin u jkunu eliġibbli biex jerġgħu jiġu maħtura għal perjodi oħra fil-kariga:

Iżda jekk membru tal-Bord jiġi maħtur f'xi żmien wara li jkunu ġew maħtura l-membri l-oħra, il-ħatra ta' dak il-membru għandha tintemm fl-istess data li fiha tintemm il-ħatra tal-membri l-oħra.

- **(4)** Persuna ma tkunx kwalifikata biex ikollha l-kariga tal-membru tal-Bord jekk dik ilpersuna:-
 - (a) tkun Ministru. Segretariu Parlamentari jew Membru tal-Kamra tad-Deputati jew Sindku jew Kunsillier f'Kunsill Lokali; jew
 - (b) tkun legalment inabilitata jew interdetta; jew
 - (ċ) hi soġġetta għal kustodja; jew
 - giet dikjarata falluta; jew (d)
 - ģiet misjuba ħatja ta' reat li (e) jaffettwa l-fiducja pubblika jew ta' serq jew frodi, jew li xjentement giet moghtija lilu proprjetà miksuba minn serg jew frodi, jew ta' reati kontra l-bonordni tal-familja.
- (5) Il-kariga tal-membru tal-Bord issir vakanti:-
 - (a) meta jintemm il-perjodu tal-kariga; jew
 - jekk jinholqu ċirkostanzi li, kieku dik il-persuna ma kenitx membru tal-Bord, kienu jwasslu biex dik il-persuna ma tikkwalifikax biex tinhatar f'dik il-kariga; jew
 - mar-riżenja ta' dak il-membru.
- Il-ħatra ta' xi persuna bħala membru tal-Bord u t-temm tal-kariga jew riżenja ta' dik ilpersuna ghandhom jigu notifikati fil-Gazzetta:

Iżda n-nuqqas li jigu pubblikati dik ilħatra, dak it-temm jew dik ir-riżenja, skont il-każ, ma għandhomx jippreġudikaw il-validità ta' dik il-ħatra, dak it-temm, jew dik ir-riżenja.

Il-Bord ghandu jwettaq dawk ilfunzjonijiet kif huma assenjati lilu f'dan it-Titolu u fis-Subtitolu IA tat-Titolu VI tal-Ewwel Ktieb tal-Kodići Čivili u f'xi regolamenti li l-Ministru responsabbli għall-Politika Soċjali flimkien mal-Ministru responsabbli għall-Ġustizzja u l-Ministru responsabbli ghas-Sahha jista' jaghmel minn żmien għal żmien.

- (8) Meta waqt l-eżercizzju tal-funzjonijiet tiegħu l-Bord isir jaf dwar xi fatt li jqajjem suspett raġonevoli ta' ksur ta' kondotta professjonali, il-Bord għandu jirreferi dan il-fatt lill-awtoritajiet xierqa.
- (9) Meta waqt l-eżercizzju tal-funzjonijiet tieghu l-Bord isir jaf dwar xi fatt li jqajjem suspett ragonevoli ta' twettiq ta' reat kriminali, il-Bord għandu jirrapporta dan il-fatt lill-awtoritajiet xierqa.
- (10) Fl-eżercizzju tal-funzjonijiet tiegħu il-Bord ma għandux ikun soġġett għal ebda direzzjoni jew kontroll minn xi persuna jew awtorità oħra.
- (11) Il-Ministru ghandu jahtar ufficjal pubbliku biex jagixxi bhala Registratur tal-Bord.
- (12) Sakemm l-Bord ma jiddeċidix mod ieħor, il-Bord għandu jipproċedi *in camera*.

Proceduri.

- 519B. (1) Il-Bord, fl-eżercizzju talfunzjonijiet tiegħu, għandu jaġixxi fi żmien raġonevoli u għandu josserva r-regoli tal-ġustizzja naturali. Kull każ għandu jibda jinstema' mhux aktar tard minn tletin ġurnata minn meta jitressaq quddiem il-Bord.
- (2) Mingħajr ħsara għal dak imsemmi fissubartikolu (1) il-Bord għandu jirregola l-proċedura tiegħu stess:

Iżda l-membri kollha tal-Bord għandhom ikunu preżenti waqt laqgħat tal-Bord.

- (3) Xhieda quddiem il-Bord tista' tingħata bil-fomm jew bil-miktub jew b'kull mezz xieraq ieħor ta' komunikazzjoni.
- (4) Il-President tal-Bord jista' jitlob li jittieħed ġurament jew affermazzjoni.
- (5) Il-Bord jista' fuq mozzjoni tiegħu stess, jew wara rikors ta' xi parti fil-proċeduri quddiemu, jordna lir-Reġistratur tal-Bord biex iħarrek permezz ta' uffiċjal eżekuttiv tal-Qrati jew tal-Bord persuna biex tidher quddiemu biex tagħti xhieda jew biex tipproduċi dokumenti speċifikati f'dik it-taħrika.
- (6) Il-Bord jista' wkoll, permezz ta' mandat ta' skorta, iģiegħel dawk ix-xhieda biex jidhru għall-finijiet tal-għoti ta' xhieda. Il-Bord jista' jitlob li luffiċjali tiegħu jkunu assistiti mill-uffiċjali eżekuttivi tal-Qrati jew mill-Pulizija waqt l-eżekuzzjoni talmandat ta' skorta.

- (7) Jekk xi persuna debitament imħarrka tonqos milli tidher meta tkun ģiet notifikata, dik ilpersuna tkun ħatja ta' reat u teħel, meta tinstab ħatja minn qorti kompetenti ta' ġurisdizzjoni kriminali, ilpiena ta' multa ta' mitejn u ħamsin euro (€250) jew priġunerija għal żmien ta' tliet xhur jew dik il-multa u l-priġunerija flimkien.
- (8) Id-dispozizzjonijiet ta' dan il-Kodići li għandhom x'jaqsmu mad-disprezz tal-qorti għandhom, *mutatis mutandis*, jgħoddu għall-Bord.
- (9) Meta l-Bord ikun tal-opinjoni li f'każ partikolari li jkun hemm ċirkostanzi li jiġġustifikaw li l-Bord jaġġixxi b'dan il-mod, il-Bord jista' jagħti dawk l-ordnijiet rigward il-ħlas ta' spejjeż firrigward tal-proċeduri quddiemu, kif il-Bord jidhirlu xieraq.
- (10) Meta f'xi proceduri il-Bord jagħmel ordni jew jagħti deċiżjoni, dak l-ordni jew dik id-deċiżjoni għandu jkun fihom raġunjiet u għandhom jiġu notifikati lil kull persuna kif jista' jkun speċifikat mill-Bord.

Hatra ta' esperti u talba għal informazzjoni.

- 519C. (1) Il-Bord jista jaħtar kull persuna li jkollha l-għarfien xieraq biex tassistih waqt kull proċedura quddiemu.
- (2) Il-Bord jista', waqt xi proceduri, jitlob kull dipartiment tal-gvern, agenzija jew entità, kunsill lokali, kustodju, entità jew xi persuna oħra biex jirrapportaw lill-Bord dwar kull ħaġa li għandha x'taqsam mal-imsemmija proceduri u jista' wkoll jordna li dak ir-rapport jintbagħat lill-Bord fil-perjodu ta' zmien kif jista' jiġi specifikat.

Rikors għall-ħatra ta' kustodju. Kap. 16.

- 519D. (1) Talba permezz ta' rikors għallħatra ta' kustodju għandha ssir lill-Bord dwar il-Kustodja skont l-artikolu 188A tal-Kodiċi Ċivili.
- (2) Ir-rikors għandu jkun fih dikjarazzjoni tal-fatti li fuqhom hi bbażata t-talba u indikazzjoni tax-xhieda, jekk ikun hemm, dwar dawk il-fatti.
- (3) Kull dokument li jappoģģa t-talba għandu jiģi pprezentat flimkien mar-rikors.

Eżami talpersuni li dwarhom qed tintalab il-kustodja u l-hatra ta' kustodju temporanju. 519E. (1) Il-Bord dwar il-Kustodja għandu jara li l-persuna li dwarha qed tintalab il-kustodja tidher quddiemu, biex jagħmel mistoqsijiet lil dik il-persuna u, jew jara li tiġi eżaminata minn espert indipendenti wieħed jew aktar, u l-Bord jista' fil-każijiet kollha, bla ħsara għal dawk il-kondizzjonijiet li jidhirlu xierqa, jaħtar kustodju temporanju biex jaġixxi bħala kustodju għal dik il-persuna waqt li jkun hemm pendenti l-proċeduri quddiem il-Bord:

Iżda l-hatra temporanja ta' kustodju ma ghandhiex, fl-ebda każ, taqbeż il-perjodu ta' sitta w ghoxrin ġimgha f'liema perjodu il-Bord ghandu jiddeċiedi jekk ghandux isir Ordni ta' Kustodja.

- (2) Sabiex isir l-eżami msemmi fissubartikolu (1), il-Bord għandu, meta ċirkostanzi eċċezzjonali għandhom hekk jirrikjedu, iżomm seduti jew spezzjonijiet *in faciem loci* f'dawk ilpostijiet li huwa jista' jagħżel.
- (3) Meta l-Bord jikkunsidra illi l-interessi tal-ġustizzja hekk jinħtieġu, huwa għandu jappunta avukat tal-għajnuna legali sabiex jassisti lill-persuna li dwarha tkun saret talba għall-ħatra ta' kustodju.

Hatra ta' kustodju. 519F. (1) Jekk il-Bord dwar il-Kustodja jidhirlu li hemm raguni tajba għall-ħatra ta' kustodju, il-Bord għandu jipprocedi biex jagħmel dik il-ħatra u l-persuna hekk maħtura bħala kustodju għandha teżercita l-funzjonijiet, l-obbligi u d-dmirijiet kollha previsti fir-rigward ta' kustodji skont is-Subtitolu IA tat-Titolu VI tal-Ewwel Ktieb tal-Kodici Čivili u skont dan it-Titolu.

Kap. 16

- (2) Fid-deċiżjoni jekk persuna għandhiex bżonn ta' kustodju jew le, il-Bord għandu jikkonsidra jekk il-ħtiġiet tal-persuna li dwarha sar ir-rikors jistgħux jiġu osservati permezz ta' mezzi anqas restrittivi fuq il-libertà tal-volontà u l-azzjoni tal-persuna.
- (3) Meta l-Bord jaghmel ordni li jahtar kustodju fir-rigward ta' persuna, l-ordni ghandu jkun l-anqas restrittiv possibbli tal-libertà ta' deċiżjoni u azzjoni ta' dik il-persuna kemm jista' jkun possibbli fiċ-ċirkostanzi.

(4) Meta l-Bord jagħmel ordni biex jaħtar kustodju, il-Bord għandu jordna wkoll li tinżamm seduta għar-reviżjoni tal-ordni fi żmien speċifikat, li ma jkunx aktar minn sentejn, kif jista' jkun stipulat fl-ordni:

Iżda l-Bord jista' f'kull żmien jew fuq mozzjoni tieghu stess jew wara rikors tal-persuna msemmija fl-artikolu 188A(3) tal-Kodiċi Ċivili jagħmel seduta għar-reviżjoni tal-Ordni ta' Kustodja.

- (5) Il-Bord ghandu permezz tar-Reģistratur tieghu jinnotifika r-Reģistratur tal-Qorti ta' Ġurisdizzjoni Volontarja dwar l-Ordnijiet kollha ta' Kustodja approvati jew revokati.
- (6) Ir-Reģistratur tal-Bord għandu jżomm reģistru aġġornat tal-Ordnijiet kollha ta' Kustodja approvati jew revokati u l-kondizzjonijiet dwarhom.
- (7) Ebda informazzjoni meħuda mir-reġistru msemmi fis-subartikolu (6) ma tista' tingħata mir-Reġistratur sakemm il-Bord ma jkunx assigura l-interess leġittimu tal-persuna li tkun qed titlob din l-informazzjoni.

Persuni eliģibbli biex jinħatru kustodji.

Kap. 16.

- 519G. (1) Il-Bord jista' jaħtar kull persuna li tkun għalqet l-età ta' tmintax-il sena, tkun residenti ordinarjament f'Malta u tagħti l-kunsens tagħha biex taġixxi bħala kustodju, jekk il-Bord ikun sodisfatt li dik il-persuna:
 - (a) hi f'pozizzjoni li twettaq ilfunzjonijiet, l-obbligi u d-dmirijiet kollha previsti fir-rigward ta' kustodji skont is-Subtitolu IA tat-Titolu VI tal-Ewwel Ktieb tal-Kodići Čivili u skont dan it-Titolu; u

Kap. 16.

- (b) se taģixxi fl-aħjar interessi talpersuna soģģetta għall-kustodja; u
- (ċ) ma tkunx f'pożizzjoni li l-interessi tagħha jkunu jew jistgħu jkunu konfliġġenti mal-interess tal-persuna soġġetta għall-kustodja b'dan illi tali interess għandu jiġi komunikat lill-Bord immedjatament malli jiġi magħruf jew jiġi suspettat li jeżisti; u
- (d) ma tkunx Ministru, Segretarju Parlamentari jew membru tal-Kamra tad-Deputati jew Sindku jew Kunsillier f'Kunsill Lokali; u

- (e) ma tkunx legalment inabilitata jew interdetta; u
 - (f) ma tkunx soġġetta għal kustodja; u
 - (g) ma tkunx ģiet dikjarata falluta; u
- (h) ma tkunx ģiet misjuba ħatja ta' xi reat kontra l-fiduċja pubblika, jew approprijazzjoni bla jedd jew ta' serq jew frodi, jew ta' reat kontra l-bonordni tal-familja:

Iżda l-Bord jista' jaħtar kustodji konġunti għall-kustodja, li kull wieħed minnhom għandu jwettaq dawk il-funzjonijiet, l-obbligi u ddmirijiet kif il-Bord jista' jiddeċiedi.

- (2) Fid-deċiżjoni jekk persuna hijiex adatta biex taġixxi bħala kustodju għal persuna soġġetta għall-kustodja, il-Bord għandu jikkonsidra r-rieda tal-persuna li dwarha sar ir-rikors, ix-xewqa li jinżammu l-familja u r-relazzjonijiet soċjali eżistenti u l-kompatibilità tal-persuna proposta bħala kustodju mal-persuna soġġetta għall-kustodja.
- (3) Kustodju ma jistax jirčievi ebda miżata, rimunerazzjoni jew kontribuzzjoni ohra talli jaġixxi bhala kustodju sakemm il-Bord ma jispeċifika mod iehor fl-ordni tal-hatra tal-kustodju.
- (4) Meta l-Bord jidhirlu li l-kustodju, anke jekk temporanju, ma josservax il-ħtiġijiet tassubartikolu (1) biex jiġi maħtur bħala kustodju, il-Bord jista' jaħtar kull persuna oħra xierqa biex taġixxi bħala kustodju.
- (5) Il-Bord jista' wkoll jordna ssostituzzjoni ta' kustodju f'kull żmien waqt ilperjodu ta' Ordni ta' Kustodja għal raġuni tajba u suffiċjenti.

519H. (1) Kustodju li jkun awtorizzat f'Ordni ta' Kustodja biex jamministra flejjes jew proprjetà ohra tal-persuna soggetta ghall-kustodja ghandu fi zmien xahrejn mill-hatra tieghu jissottometti lill-Bord lista tal-attiv u l-passiv, li jirrizultalu, tal-persuna soggetta ghall-kustodja li jkun hemm fid-data tal-hrug tal-Ordni ta' Kustodja.

(2) Kustodju li jirčievi xi flejjes jew proprjetà ohra dovuti lill-persuna soggetta ghall-kustodja ghandu jżomm kont u rekord separat ta' dawk il-flejjes jew proprjetà ohra.

Dmirijiet ta' kustodju meta l-Ordni ta' Kustodja jkun fih l-amministrazzjoni tal-proprjetà. (3) Kustodju għandu jinnotifika u jitlob l-approvazzjoni minn qabel tal-Bord fir-rigward ta' kull trasferiment jew impożizzjoni ta' piż fuq proprjetà li tappartjeni lill-persuna soġġetta għall-kustodja:

Iżda kull trasferiment jew impożizzjoni ta' piż fuq xi proprjetà li tappartjeni għal persuna soġġetta għall-kustodja li jsiru bi ksur taddispożizzjonijiet ta' dak is-subartikolu għandhom ikunu nulli u bla effett:

Iżda wkoll xejn f'dan is-subartikolu ma għandu jinftiehem li jillimita s-setgħat ta' kustodju li jipprovdi għall-ħtiġiet personali ordinarji tal-persuna soġġetta għall-kustodja.

- (4) Il-kustodju għandu wkoll jissottometti lill-Bord, rendikont ġuramentat tad-dħul u spejjeż fir-rigward tal-kustodja:
 - (a) kull sena; u
 - (b) meta jkun hemm ir-revoka jew temm iehor tal-kustodja; jew
 - (ċ) mat-temm ta' Ordni ta' Kustodja temporanja.
- (5) Fi żmien tlettax-il ġimgħa mill-mewt tal-persuna soġġetta għall-kustodja, l-kustodju għandu jagħti lill-Bord rapport dettaljat tal-amministrazzjoni tiegħu tal-attiv tal-persuna soġġetta għall-kustodja, inkluż id-dħul, l-ispejjeż u l-amministrazzjoni tal-proprjetà u, fejn rilevanti, l-ispejjeż tal-funeral u d-difna.
- (6) Kull persuna interessata bhala kreditur, beneficjarju, membru tal-familja, jew mod iehor f'xi flejjes jew proprjetà ohra amministrata minn kustodju jista' jaghmel rikors lill-Bord biex jintervjeni u jaghti l-parir tieghu dwar kull ordni xierqa fic-cirkostanzi li jirrigwarda kull haġa li tohroġ mill-amministrazzjoni tal-imsemmija flejjes jew proprjetà min-naha tal-kustodju u l-Bord, wara li jkun sema' lill-kustodju, jista' jaghmel dak l-ordni fir-rigward ta' dak ir-rikors kif ic-cirkostanzi tal-każ jirrikjedu.

Kustodju jista' jitlob parir. 519I. (1) Kustodju jista' jitlob il-parir tal-Bord rigward kull haġa li ghandha x'taqsam mal-Ordni ta' Kustodja jew l-eżerċizzju tal-funzjonijiet, obbligi u dmirijiet tal-Kustodju skont l-Ordni ta' Kustodja.

- (2) Il-Bord għandu jordna li avviż tat-talba taħt is-subartikolu (1) jintbagħat lil kull persuna li l-Bord jiddeċiedi.
 - (3) Il-Bord jista:-
 - (a) japprova jew ma japprovax kull att propost biex isir mill-kustodju;
 - (b) jagħti dak il-parir li hu jidhirlu xieraq;
 - (ċ) jagħmel dak l-ordni jew jagħti dik id-deċiżjoni li jidhirlu meħtieġa jew jemenda jew jirrevoka l-Ordni ta' Kustodja.
- (4) Ma ghandhom jittiehdu ebda proceduri legali kontra l-kustodja fir-rigward ta' xi att jew xi haga maghmula jew li ma tkunx saret mill-kustodju skont xi ordni jew decizjoni fuq il-parir tal-Bord maghmul jew moghti skont dan l-artikolu sakemm fil-prezentazzjoni tal-fatti lill-Bord il-kustodju ma jkunx agixxa b'mod frawdolenti, jew ikun xjentement heba jew fisser hazin il-fatti.

Revoka ta' kustodja. Kap. 16.

- 519J. (1) Kull persuna msemmija fl-artikolu 188A(3) tal-Kodići Čivili tista', permezz ta' rikors, titlob lill-Bord biex jirrevoka Ordni ta' Kustodja u il-Bord, wara li jikkunsidra t-talba, jista' jirrevoka l-kustodja fir-rigward ta' kull persuna jekk il-Bord jiddećiedi li:
 - (a) il-kawża li tat lok għall-kustodja ma għadhiex teżisti; jew
 - (b) hemm raģuni tajba u bizzejjed biex il-kustodja tiģi revokata.
- (2) Meta persuna soġġetta għall-kustodja tmut il-kustodju għandu jirrapporta l-mewt lill-Bord fi żmien li m'għandux ikun aktar minn massimu ta' ġimgħa mill-mewt tal-persuna li kienet taħt il-kustodja tiegħu.

Setgħat speċjali tal-Bord 519K. (1) Jekk il-Bord jirčievi informazzjoni li persuna b'diżordni mentali jew xi kundizzjoni oħra qiegħda ssofri minn ħsara kbira għas-saħħa fiżika, emozzjonali, jew mentali tagħha jew il-benesseri tagħha b'konsegwenza ta' trattament ħażin, abbuż jew traskuraġni, il-Bord jista' jaħtar persuna jew aktar minn persuna waħda biex iżuru lill-persuna bid-diżabilità jew bid-diżordni mentali sabiex il-każ jiġi mistħarreġ u jħejju rapport lill-Bord dwar issitwazzjoni tali msemmija persuna b'diżabilità jew b'diżordni mentali. Dak ir-rapport għandu jintbagħat lill-Bord fi żmien erbat ijiem jew f'dak il-limitu ta' żmien kif jista' jkun stipulat fl-ordni:

Iżda l-Bord, jekk u meta jidhirlu opportun, jista' jesiģi li dik l-informazzjoni tiģi konfermata bil-ģurament.

- (2) Meta persuna maħtura mill-Bord skont id-dispozizzjonijiet tas-subartikolu (1) biex tistħarreġ il-każ tinforma lill-Bord li ma setgħetx twettaq dik il-funzjoni minħabba fi xkiel minn xi persuna, il-Bord jista' jitlob l-għajnuna tal-pulizija u dik l-għajnuna tal-pulizija għandha tingħata sabiex issir l-eżekuzzjoni tal-imsemmija funzjoni.
- (3) Meta jirčievi r-rapport, il-Bord jista', wara li jagħti lil kull persuna interessata d-dritt li tagħti l-opinjoni tagħha, jitlob kull awtorità xierqa, biex tieħu dawk il-miżuri li l-imsemmija awtorità jista' jidhrilha meħtieġa sabiex jiġu indirizzati kull trattament ħażin, abbuż jew traskuraġni jew il-konsegwenzi tagħhom.
- (4) Sabiex tagħti dik l-għajnuna kif meħtieġ skont id-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (2), il-pulizija jkollha s-setgħa li tidħol f'kull post u tuża dik il-forza li tkun raġonevolment meħtieġa biex tippermetti li l-persuna jew persuni maħtura mill-Bord iżuru l-persuna b'diżabilità jew diżordni mentali skont id-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (1).

(5) Ebda ħaġa jew azzjoni magħmula minn xi membru tal-Bord, mir-Reġistratur jew minn xi persuna oħra li taġixxi taħt id-direzzjoni tal-Bord b'bona fide fl-eżerċizzju jew li jidhru li huma fl-eżerċizzju ta' xi setgħa mogħtija jew dmir impost fuq il-Bord jew fuq xi membru tal-Bord, ir-Reġistratur jew kull persuna oħra hekk imsemmija skont jew taħt dan it-Titolu jew skont is-Subtitolu IA tat-Titolu VI tal-Ewwel Ktieb tal-Kodiċi Ċivili, ma jagħmlu xi membru tal-Bord, ir-Reġistratur jew kull persuna oħra hekk imsemmija soġġetti personalment għal xi azzjoni, responsabbiltà, pretensjoni jew talba.

Kap. 16

Appell middecizjonijiet tal-Bord.

- 519L. (1) Kull persuna li thoss ruhha aggravata minn deċiżjoni tal-Bord tista' tappella permezz ta' rikors minn dik id-deċiżjoni lill-Qorti ta' Ġurisdizzjoni Volontarja.
- (2) Appell taħt is-subartikolu (1) għandu jiġi preżentat mhux aktar tard minn għoxrin ġurnata mid-data tad-deċiżjoni tal-Bord.
- (3) Appell preżentat taħt dan l-artikolu ma għandux iwaqqaf l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni meħuda mill-Bord sakemm il-Qorti ta' Ġurisdizzjoni Volontarja, wara li jsir rikors mir-rikorrent, ma tiddeċidix mod ieħor.

Persuni soggetti ghal interdizzjoni jew inabilitazzjoni. Kap. 16.

- 519M. (1) Kull persuna msemmija fl-artikolu 189(3) tal-Kodići Čivili jew l-artikolu 521 ta' dan il-Kodići tista' titlob lill-Qorti ta' Gurisdizzjoni Volontarja biex tibdel ordni ta' interdizzjoni jew ta' inabilitazzjoni f'Ordni ta' Kustodja u l-imsemmija Qorti tista' titlob il-parir tal-Bord dwar il-Kustodja.
- (2) Meta l-Qorti tikkunsidra li hemm raģunijiet sufficjenti biex issir il-bidla msemmija fissubartikolu (1) il-Qorti għandha toħroġ Ordni ta' Kustodja u għandha tavża b'dan lill-Bord dwar il-Kustodja.

Setgħa biex isiru regolamenti.

- 519N. Il-Ministru responsabbli għall-Ġustizzja, flimkien mal-Ministru responsabbli għall-Politika Soċjali u l-Ministru responsabbli għas-Saħħa jista' jagħmel regolamenti għall-implimentazzjoni aħjar tad-dispożizzjonijiet ta' dan is-Subtitolu u mingħajr ħsara għall-ġeneralità ta' dak li intqal qabel, dawn irregolamenti jistgħu:
 - (a) jippreskrivu materji fir-rigward talprassi u tal-proceduri tal-Bord;

- (b) jistabbilixxu l-procedura għarreġistrazzjoni u tħassir tar-reġistrazzjonijiet ta' Ordnijiet ta' Kustodja u l-aċcess, inkluż aċcess elettroniku, għal dawk ir-reġistrazzjonijiet, u jippreskrivi l-format tar-reġistru li għandu jinżamm mir-Reġistratur skont dan it-Titolu;
- (ċ) jippreskrivu l-formuli li għandhom jintużaw għall-finijiet ta' dan it-Titolu;
- (d) jistabbilixxu reati kontra regolamenti magħmulin taħt dan it-Titolu u jistabbilixxu firxa ta' multi li m'għandhomx jeċċedu massimu ta' multa ta' tlett elef euro (€3000) għal kull ksur ta' xi dispożizzjoni ta' regolamenti magħmula taħt dan it-Titolu jew għan-nuqqas ta' osservanza ta' xi dispożizzjoni tagħhom jew ta' xi ħtieġa imposta b'dik iddispożizzjoni;
- (e) jippreskrivu d-drittijiet li għandhom jithallsu fir-rigward tal-amministrazzjoni ta' flejjes jew proprjetà oħra li jkunu soġġetti għal Ordnijiet ta' Kustodja;
- (f) jippreskrivu d-drittijiet tar-reģistru kif ukoll id-drittijiet oħra nklużi dawk li jitħallsu lillesperti nominati mill-Bord taħt dan it-Titolu.".
- **6.** L-artikolu 22 tal-Att dwar Opportunitajiet Indaqs lil Persuni b'Diżabilità għandu jiġi emendata kif ġej:
- (a) fil-paragrafu (r) tiegħu, minflok il-kliem "b'diżabilità; u", għandhom jidħlu l-kliem "b'diżabilità;";
- (b) fil-paragrafu (s) tiegħu, minflok il-kliem, "minn Malta.", għandhom jidħlu l-kliem "minn Malta; u"; u
- (ċ) minnufih wara l-paragrafu (s) tiegħu, għandu jiżdied dan il-paragrafu ġdid li ġej:
 - "(t) sabiex jissorvelja Ordnijiet ta' Kustodja.".

Emenda konsegwenzjali ghall-artikolu 22 tal-Att dwar Opportunitajiet Indaqs lil Persuni b'Diżabilità. Kap. 413. Mgħoddi mill-Kamra tad-Deputati fis-Seduta Nru. 531 tat-3 ta' Diċembru, 2012.

MICHAEL FRENDO Speaker

RAYMOND SCICLUNA Skrivan tal-Kamra tad-Deputati